

proclamà la recerca de la veritat, sense hipocresia ni partit pres, ella parlà dels drets polítics de la dona i ella estigmatitzà l'esclavatge de la muller musulmana que, tancada en el harem, es veu privada d'educar els seus infants, reduïda que ella està a ésser un objecte de plaer, cega a tot quan evoluciona al seu entorn.

Els seus partidaris esdevenien de dia en dia més nombrosos. Les autoritats decidiren empresonar Zerina, i la condemnaren a mort. Es diu que el botxí no osà lligar-la damunt la planxa; que encarregat llavors a un soldat el penjar-la, aquest, des que veié la víctima, fou talment seduit per la seva beutat i distinció, que preferí suïcidar-se. I es

decidí enterrar-la viva; es féu una fossa ben profunda i allà fou llençada amb un fanatisme salvatge, Zerina, la primera màrtir de l'emancipació de la dona musulmana.

(1) És a plany el que no pugui disposar de més espai per poguer donar una noció —mateix fos lleugeríssima— d'unes doctrines que nosaltres les tenim en absolut desconegudes i que, per contra, la propagació d'elles per aquestes encontrades, es veu de dia en dia. De totes maneres espero que amb aquest curt i poc literari article el llegidor sabrà, quan menys, l'existència de ço que tendeix a esdevenir una sol·lució dels problemes universals.

(No permesa la reproducció sense esmentar la procedència.)

Relleus de la Terra

JOAN TUTAU I VERGÉS

per BERNAT CLOVA

Val la pena doncs de dir, si ho deixàrem entrellucar, que l'home d'acció revolucionària que fou el nostre biografiat hem de tenir-lo en compte en el seu caràcter casolà i boniàs que tots temps l'orlaren, així com a Jesús que també l'auriolava una corona de dolçor i bonat, que perxò l'afrontaren amb una d'espines.

Si només el coneguéssim pel fet de la seva decissiva intervenció en l'acord de disoldre el Cos de Moços d'Esquadra, o en el d'expulsar d'Espanya els jesuïtes, o la intervenció enèrgica per enrunar tres esglésies, les Drassanes i la Ciutadella, creuriem que ell, l'home elegit per presidir els federals de Barcelona, era un intolerant, un fanàtic, un roig llunàtic que respirava solsament sal i pebre i escalfava l'esmorçar a les llànties dels altars. I res d'això, com diem més amunt.

Quan el feren diputat el 69 per Barcelona i Girona, escullint i quedant-se amb l'acta de casa, bo i mostrant-se l'aferriat idealista, no es descuidava pas dels petits interessos locals, i es recordava per damunt de tot que era empordanès. I aquesta pregona tendència ens mostra la afecció pel pairalisme, i descobreix que el seu cor era tendresa

i sentiment per les petites coses que fan grans als homes.

Ia quan anava estudi el podem veure companyó i bon noi, no es distingia ni es diferenciava mai dels altres col·legials amb els quals s'hi comportava com entre germans que s'estimen i res en saben dels estaments socials. Això no vol pas dir que no sapigués les lliçons com els primers i s'ho fes valguer adquirint una efectiva cultura i mica rebaixinada, lliure de flocs i encenalls.

Hem dit forces de les coses dels seus trasbals, del seu gènit i tremp vehement en l'època de les edats viril i plena, i que semblaria contradir-se amb aquella afabilitat que el caracteritzà en l'infància i que li resplendeix fervorosament

en el crepuscle tardoral del temps que devia ésser gloriós destí de la República Federal d'Espanya.

Quan ja no fou el polític, sinó simplement l'home ciutadà, habitant de la casa,—en les temporades d'estiu,—que avui estatja D. Lluís Massot, en el carrer de Forn Baix, enfront d'on hi hem vist el Centre Republicà-Federal i l'estudi del mestre Ramis, avui "Col·legi Ampurdanès", anava de tertúlia a can Pous, el comerciant de panyos i robes en peça. En aquella "penya" s'hi arreplegaven per fer-la petar, amb aquesta costum tan grega i empordanesa alhora, altrament d'ell i del dit Enric Pous, amb en Cíntet Noguer. Era una petita rodona, on s'hi deixava alternar les dones, i s'hi parlava, com no dir-ho, de les enyorances dels temps passats, de la dissort present i de l'esperançador futur que veien en les encara desafortunades doctrines que portaven filtrades fins en el mateix moll dels ossos.

Sobre tot amb la mainada era carinyós i amanyagador, com un bon pare de paternal i ple de consells entenimentats, i mai tenia a punt el reny aspre o la grolleria que fa basarda, sinó altrament quiscuna llepoderia de pastisser,—amb preferència els carametllos,—que fan a la quítxalla bon minyons i falaguers, ben disposats per a obrir les orelles i rebre les paraules alligonadores.

Recordem el seu aspecte, llavors de la tardania, quan li agradava d'embarcar-se amb aquelles típiques "centrals" que tots encara recordem amb els sotracs al cos i el retruny dels vidres dintre les oïdes per fer malbé el cervell, mentre tant ens evoquen el passat. Recordem-lo, doncs, a Don Joan Tutau rodejat de la família i encalaforat en aquells traquissers vehicles tot i anant a la veïna masia de Masferrer on hi desennrotllà un perfecte procediment tècnic intensiu par a la bona producció agrícola.

CLINICA DENTAL

Ll. Coll de Cendra
Odontòleg

Casades de Còdol, 15 pral.

FIGUERES